

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI VEGYESTARTALMU HETILAP

Előfizetési árak		Megjelenik minden vasárnap.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egész	8 korona.	Kéziratok nem adnak vissza.	Dr. Gaal Endre lakásán (Szyoboda-ház, Csikszereda), hová a lap szellemi részét illeto közlemények, előfizetési díjak stb. küldendők.
Felévre	4 korona.	Hirdetési díjak előre fizetendők.	
Negyedévre	2 korona.		
Egyes szám ára 16 fillér.			

Ilyen az élet.

Hogy is mondták csak 1906-ban a dicsőséges nagy hazafiak, hogy a korrupt rendszert sikerült megtörni és leszorítani a politika színteréről, Tisza Kálmánt eszmével és gárdájával örökre eltemettük s most az országot akadálytalanul átvezetjük az ígért földre. — Ebből a tonusból zengették a dicsőítő himnuszokat az új kormány s az a hosánát tele tődövel visszaharsogta büszkén hirdette Széchényi jelszavát Magyarország nem volt, hanem lesz. És ebből a tonusból folyt az ország felbujtása és a magyarság örületes megtévesztése egészen a múlt évig.

S íme, hogy meghunnyászkodtak az öndicsőítéstől duzzadó hazafiak és be picit kis helyre zsugorodott össze a hangos követelés, sőt még csak a visszhangja is elnémult a nagy reklámnak.

Keressük, de nem találjuk azt a híres ellenzékét, mely Magyarországot alkotmánytervekkel körülbástyázta volt látunk vonagló rezgő testrészeket, gyűrűző, ríngatózó fark végeket, melyek még naplementéig csapkodnak az összetört test körül, azután azok is elesenednek, a fájó panaszos hangok elnémulnak, a hangos frázisok elszállanak és csendes lesz minden csak itt-ott üti fel fejét a néppárt szettekinteni, ha vajon feljött-e már az ő csillaga?

Magyarországnak mindegy már, nem remélhet senkitől semmit, ha a közelebbi idők egyhangú követelése elkonfiskált jogainak bárcsak szerényke kis részét sem szerezheték vissza, ugyan mit várhat attól az abszolút gondolkozástól, mely mindent a szurony védelme alá helyez. Magyarország nem várhat senkitől semmit a míg Bécs élni fog, mert az a kimondott jogához még akkor is ragaszkodnék, ha saját véreinek titkos biztatása nem ingerelné a megtagadásra.

Törhet előre a néppárt, ha kedve van hozzá, uralomra juthat, a mint-hogy sorsa elkerülhetetlen is, s a

minthogy Magyarországnak a től fészkelődés kellemetlenségeit keresztül kell élnie, de az az uralomra jutás a néppártnak is csak életébe kerül, mert a történet színterén lejátszódott események statisztikája kérelhetlen példákat szolgáltat arra, hogy a míg mesterséges uton előre készített tervezéssel mondvá csinálják az uralgó politikát, addig az eredmény mindig 0-ot mutat, nemcsak hanem bár önmagától táplálkozzék, a mint példa volt erre a legutolsó nemzeti ébredésben, vezérei elbágyadnak, elszíntelednek, vagy megadják magukat a legfelsőbb akaratnak, az eszme elbukik, ők maguk nyomtalanul eltűnnek és a hullámgűrű elsimultával lesz egy szürke folyamat, míg valamely enyhe szél meghozza ismét a tavaszt, hogy részünkre reményt virágozzék, de gyümölcsöt soha se teremjen.

Törhet előre a néppárt, az ország-nak más kára nem lesz abból, mint néhány tót mágnás kreálása s néhány tót pap hengegése, de a Hurbánokkal hamar elbánik a magyar.

És hogy még a néppárt is próbálkozik, azon nincs mit csodálkozni, ha ellenkező történnék, az volna a meglepő és gondolkodóba ejtő jelenség, mert az politikai eme élre mutatna egy szokott az lenni az államalakulásoknál, az erősebb bukásával következik a kevésbé erős, azt követi a gyengébb, ennek nyomába lépik az erőtlent, megkísérli mindenik saját eszméit érvényre emelni, míg az uralgó akarat el nem seprí a tevékenységi körből, de az ország gyűjti az adatokat, óvatosabb, okosabb lesz tapasztalatai alkalmazásában, keresi a kibontakozás útját, a mely egy szónak törlésén kezdődik és végződik, a korona vétőjének kiküszöbölésén, s lehet, hogy egy félszázad, de az is meglehet, hogy egy évtized adja kezébe annak a kulcsát, hogy nagylelkűen magától eldobja mint tette azt 1837 ben. Miért ne! az a nemzet, mely „morianur pro rege nostra”-ból táplálkozik megtehetheti ezt a kis szolgálatot.

Hanem ma akut a kormány ala-

kitás, s oda fenn nem azt vizsgálják, hogy ki és mire képes, hanem azt, hogy ki ad több katonát az európai parádéhoz, ki ad több pénzt a milliárdokba kerülő csatahajók építéséhez, hogyha valamikor akad még egy Tegelhoff, azt azonnal leszorítsuk a tevékenység teréről, mert nekünk nem kezdeményezés, hanem csak alárendelt engedelmesség kell. És ezekért a ropant áldozatokért engedik, hogy játszuk tovább az alkotmányosdit, engedik, hogy parlamentezzünk s azt a kisebbség szenvedélyének alárendeljük, de mihelyt az a testület saját erején járni akar, azt mondják, lehet, — csak hogy az ut hazafelé vezet, arra mehetek, erre nem engedjük. Ez az osztrák alkotmány, ebből kell táplálkozni Magyarországnak, s a kinek nem tetszik, ne instáljon belőle. És csodálatos, mindig voltak és lesznek is oly hazafiak, kik lesve lesik, mikor állanak félre azok az emberek, kik mégis kifáradtak a kísérletezésben. — Ebben a pillanatban is száz felkínálkozó szem lesi az alkalmat s legyen bár hitványabb mindenik a darabont miniszterium kormánybiztosainál, egész őszinteségnek látszó arcátlansággal hirdeti, hogy őt a haza érdeke vezeti. Hát ki az Isten csodáját ne vezelné a haza érdeke? Ez egy elviselt köpeny, a melyet immár a szennyes érdek szokott magára teríteni.

Jogtalan támadás.

A Gyulafehérváron megjelenő „Közművelődés” a mely az erdélyi püspöknek hivatalos organuma — szeptember 30-án megjelenő számában a lap szellemi rovata után, sőt a napilírek után „Hunor” aláírással csuaya személyes névtelen támadást intézett vármegyénk tanfelügyelője dr. Balló István ellen. Ezen a helyen nem azért foglalkozunk ezzel „Kritikák” cím alatt megjelent támadással, mintha az abban elhangzott vádak sulya dr. Balló Istvánra nehezednék, — hanem csupán azért, — mert támadó

meglehetősen fogalom zavarában a tanfelügyelő ellen olyan törekvés miatt intéz támadást, a melyért mi elismeréssel adózunk neki.

Ha „Hunor” a „Kritikák” alá írta volna nevét, s ez a név kellő sulyt adna a támadásnak, foglalkoznánk tartalmilag is részletesebben azzal, de így csupán egy pár megjegyzést teszünk arra; azt is azzal a gondolattal, hogy ez a fáradozásunk is jóformán szükségtelen, mert a névtelen támadásnak ereje nincsen. Aki névtelenül személyt támad, az vagy azért marad a névtelenség leple alatt, mert gyáva, vagy pedig azért, mert tudja, hogyha a nevét odairná, amugy sem venné komolyan senki. No de a kiválasztott szép álarc a történelemben való némi jártasságra vall, s azért egy pár sort nem fogunk az ügy érdekében sajnálni. Igaz ugyan, hogy a hunok legendás hőséne neve nem talál egy szennyes, személyes támadás takarójául, de hát ez izlés dolga, elvégre annyi erővel irhatott volna „kicsapott”, avagy „kisedek és árvák igazgatója” című, szintén hangzatos aláírást is.

De legyen elég a tréfiából.

A „Kritikák” azzal vádolja meg dr. Balló Istvánt, hogy Csikmegyében a községi, vagy felekezeti iskolákat államosítani akarja. Pedig a csikmegyei iskolák bárói kényelemmel vannak el látva az ország többi iskoláihoz képest. Nem mondotta meg az igazi okot, de én érzem, hogy ennél a támadásnál tulajdonképpen azt akarta mondani, hogy a községek és egyházak kezéből a tanfelügyelő ur kiakarja venni a jogot, s azt az állam kezébe akarja letenni. Még közelebről az iskolák ügyeibe, vezetésébe való jogukat elveszítik az előjárók és az egyházak. És ez fáj. Nem így van?

A tanítás ügye az állam joga és kötelessége. Az állam érdeke az, hogy a nevelés és a tudományok fejlesztése az állam céljának megfelelően tökéletes legyen. Csak ott és akkor van joga és kötelessége a községnek és egyháznak

Kőbányai sör- és ásványviz-raktár Csikszeredában.

Magyar ásványviz forgalmi és kiviteli r. t. Budapest, V., Báthory-ut 5. — Haggemacher kőbányai és budafoki sörgyárok r. t.

Főraktár Csikszereda részére: FAHNDRICH ZOLTÁN cégnél (Lux-féle ház).

Árjegyzék, azonnali palackcsere mellett: Kászoni Salutáris és Répáti 1 literes palackban 20 fillér, félliteres palackban 17 fillér, nagybani vételnél árengedmény. Ezen gyógyvizeken kívül kaphatók még: Borszéki, Baross, Borhegy, Előpaták, Gloria, Fehérkői, Felsőrákosi Mária, Boholt, Kászonyakabfalva borpataki, Hargitaliget, Matild, Székely Selters és Sztojkaí gyógyvizek.

Az árak helyben a házhoz, vidékre a csikszeredai vasúti állomásra szállítva értendők.

Kapható hordóban és naponta friss töltésű palackban az ország szerte elsörendű minőségűnek olismert Haggemacher-féle következő fajta sörök: „Király”-sör. — Salon à la „Pilsen”-sör. — „Bajor”-sör.

Építésművészet és fedél-cserepet bármely vasúti állomásra.

Albertfy Sándor BRASSÓ, Kórház-utca 6. szám. 20-30
Sürgőnycim: „ALBERTFY”. Távbeszélő: 353.

Műszaki és építkezési anyagok üzlete, asphalt és cementipar vállalat.

Elvállal minden a cement és asphalt-ipar szakmába tartozó munkálatokat jótállás és jutányos árak mellett. Raktáron tart portland- és román-cementet, gypszet, nádfonatot, tűzálló léglát chamotlisztet, elszigetelő és fedéllemezt, köszénkátránzt, carboliumot, fedélmázat, fali és fedéltéglát, meszet, szóval mindennemű építkezési anyagokat olcsó árakban.

A Hungária téglagyár és mészegető művek eláruló helye.

Pollitzer sérvlambatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, felnőttek és amputáltak részére
Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 8. félélem

Az intézet szakorvosa bárkiúe teljesen díjtalannal áll rendelkezésére. Az orvosi vizsgálat igénybevételére vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak! Egyéni speciális kezelés! ::

Szabadalmazott sérvkötők 5 K. felfelé

Vidéki megrendeléseket az intézet szakorvosa által lelkismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközölköztetnek. Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségben, orvosiilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatók. Tucatankint 2-16 K. Ugyanott jelent meg: „Az ember egészsége” c. orvosi mű. kizárólag sérvhajokkal foglalkozik. E munkát bárkinek horitékban díjtalannal küld az intézet.

Littke L. pezsgőbogyár-telepe
PÉCS.
Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3. szám.

Frigyes főherceg ő császári és királyi fensége
Salvator Lipót főherceg ő cs. és kir. fensége és a
Nemzetközi, Hálókocsi- és „Európai Express-
vonat-Társaság” SZÁLLÍTÓJA.

43-52
PEZSGŐFAJOK:

Sport „GRAND VIN SEC”, „FOR ENGLAND” (savanykás),
Casino „EXTRA SEC”, Britania „Extra Dry” cukor nélküli

A legelősebb bevásárlási forrás
FEKETE VILMOS
illatszertárba. Csikszereida (Fóter).

Kaphatók a legfinomabb illatszerkek de kagamonként és mindennemű arc- és középülő szerkek. Gyógy- és virágszappan

Az Inda-sósorszesz fólerakata.

Petrol-hajszesz korpa és hajkihullás ellen. Hajrak-regenerátor az őszülő hajnak visszaadja az eredeti ifjúkori színt, valamint mindennemű különleges-ségek raktára. A Thymol és Stomatin-fogápoló szerkek a legjobbak. A Trifoleum (hajpetró!) hölgyeknek állandó hajápolásához nélkülözhetetlen. A Honey Jelly a legfinomabb kézfinomító

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban eszközölközt. 46-

T. hölgyközönség szives figyelmébe!

Országszerte feltűnést keltenek árak és izlés tekintetében

Weiner Mátyás

Budapest, VI. Audrássy 3. sz. divatruház

gyapju, szövet és mosóáru ujdonsággal
RAKTÁRRA ÉRKEZTEK:

Hommepun, Setland, Diagonal chawiot, Noppe, Ottoman, Cotelain, Kangarn és Gips gyapjukelme ujdonságok, méterje 48 kr.-tól 4.50 ig. Blouse és pongyolakelmék, barsonyok 65 kr.-tól feljebb. Oriási választékban angol flanellek, tennis-kelmék, nyomott és szövött baichettek, méterje 19 kr.-tól 75-ig. Csapkeszövet ujdonságok, légkímzések, színházi kendők és fátyolok stb. stb.

Mintákat vidékre kívánatra készsöggel küld. — 20 koronán felüli megrendeléseket bérmentve szállít. 3-0

AKI BUTORT Budapesten akar vásárolni,

saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekintli „Budapesti Asztalos Ipartestület” védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK és HITELSZÖVETKEZET

árucsarnokait, melyek a következő helyeken vannak: VIII. József-körut 28. sz. (Békkocsis-utca sarkán). IV. Ferenciek-terre 1. sz. (a királyi bérpalotában). Ezen szövötkezet az „Országos Központi Hitelszövötkezet” tagja s ennek felügyelete alatt áll. Vásárlási kényszer teljesen kizárva. Stilszerű, modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság az áru minőségeért!

Az árucsarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak. 2-

Találmányokat szabadalmaztat és értékesít; védjegy- és minta-oltalom az összes államokban

Pataky Vilmos
hites szabadalmi ügyvivő
Budapest IV., Eskü-ut 3. Telefon 89 22.

Saját szabadalmi irodák a külföldön:

Berlin, Paris, Amsterdam,
No. Leipzigerstrasse 72. 58. rue Lafayette. Katsorgracht 208.

HÖLGYEK
részére nélkülözhetetlen.

Legjobb szépítőszér a
Földes-féle **MARGIT GRÉME**

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdit és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.
Kiváló toilett-cikkek: Margit-hölgypor (3 színben) 1-20 kor., Margit-szappan 70 fillér, Margit-logpép 1 korona, Margit-arcviz 1 korona.
Kapható: GÖZSY ÁRPÁD gyógyszerésznél Csikszereidában.
25-

Páratlan és csodás hatása
Övökodjunk utánzatoktól!

M-i-it? „Papa megengedte!”
Hisz valódi Jacobiféle Antinicotin cigarettá-hüvelyek
FADOBOZBAN

Figyelem! Csakis a Jacobi jelzés valódi!
Minden Fadoboz 1 érdekes büvöszkártyát tartalmaz

Magyar ember csak magyar ásványvizet igyék!

Magyar Ásványviz Forgalmi és Kiviteli Részvény-Társaság Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.
Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Egy liter víz ára palackcsere mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorhaj ellen	26 fillér.	Borhegyi, hughyhajtó	26 fillér.	Horgász, étvágygerjesztő	18 fillér
Borszéki Fokut, az ásványvizek királya, köszvény ellen	26	Boholti, üdítő víz	26	Kászonyfokut-Salutaris jód- és lithium tartalmu	18
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen	26	Előpataki, sárgaság ellen	18	Répati, égvényes ásványviz	18
Bodoki Matild, alkális savanyúvíz	18	Felsőrákosi Mária, légsóhurut ellen	26	Székely-Selters, idült gyomorhajok ellen	26
Baross, vesehaj ellen	26	Hargitaligeti, üdítő ital	26	Sztojkal, cukorbetegség ellen	28

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a **természetes ásványvíz** gyógyhatása és kellemes íz össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizeink a külföld majdnem összes gyógyvizeikkel pótolhatók.

Raktár: Fährndrich Zoltánnál (Csikszereida.)
Nyomatott Szvoboda Miklós könyvnyomdájában, Csikszereidában.